

IN DE BUIK VAN DE WOLF

Eerder verschenen van James Worthy

James Worthy

Wat een leven

Zwarte Sylvester

Mottenballen voor de ziel

James Worthy

*In de buik
van de wolf*

Roman

LEBOWSKI PUBLISHERS
AMSTERDAM 2019

© James Worthy, 2019
© Lebowski Publishers, Amsterdam 2019
Omslagontwerp: Dog and Pony, Amsterdam
Typografie: Crius Group, Hulshout
Foto auteur: © Jan Willem Kaldenbach

ISBN 978 90 488 1762 7
ISBN 978 90 488 1763 4 (e-book)
NUR 301

www.lebowskipublishers.nl
www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Lebowski is een imprint van Overamstel uitgevers bv
Meld je aan voor de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de
nieuwste boeken via www.lebowskipublishers.nl/nieuwsbrief

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn vrouw, mijn kind en het alfabet.
Zonder jullie had ik dit nooit gekund.

‘Everyone has a place in history. Mine is clouds.’

Richard Brautigan

‘I waited for something, and something died.
So I waited for nothing, and nothing arrived.’

Villagers

‘Someone I loved once gave me a box full of darkness.
It took me years to understand that this too, was a gift.’

Mary Oliver

‘Tough guys fight.
All alone at night.’

Maya Angelou

PROLOOG

Je hebt mannen die mooi het zwembad in kunnen duiken en je hebt mannen zoals ik.

Ik ben geboren in een straat die naar mijn opa is vernoemd in een huis dat mijn vader heeft gebouwd. Mijn opa had iets goeds gedaan in de Tweede Wereldoorlog, ik weet niet precies wat, maar het beste wat je in een oorlog kunt doen is niet sterven. Mijn opa bleef leven en kreeg een straat. Niet de mooiste straat van Nederland, maar als het donker wordt gaan de lantaarnpalen automatisch aan.

Ik heb mijn opa maar twee keer gezien. De eerste keer probeerde hij me uit te leggen wat liefde was. ‘Verliefdheid is een hondenmand voor je hart kopen. Verliefdheid is hopen dat je hart in de mand gaat liggen. En liefde is dat je voelt dat-ie blijft liggen.’

De tweede keer dat ik hem zag, was de laatste keer dat iedereen hem zag. De hondenmand was in een kist veranderd.

Op mijn zesde verjaardag was ik twee straten verderop in een te hoge boom geklommen. Als je klimt, kijk je naar de plek waar je naartoe wilt. De hoogste tak. Het puntje van de boom. Daar waar de problemen eindigen en de wolken beginnen. Je vergeet de plek waar je met

klimmen begon. Je vergeet de grond.

‘Wat doe je in die boom?’ vroeg mijn vader. Mijn moeder had hem gestuurd, het avondeten was bijna klaar. Heel soms deed hij wat zij aan hem vroeg. Hij wilde haar niet kwijt. Hij had haar nodig. En zij nam genoegen met hem. Mijn moeder gaf hem de vrijheid om een klootzak te blijven.

‘Ik wilde gewoon kijken of ik het kon,’ zei ik.

‘En hoe is het uitzicht?’

‘Mooi.’

‘Wat zie je allemaal?’

‘Ik zie straten die niet naar opa zijn vernoemd.’

‘Ooit mag je daarnaartoe gaan. Als je oud genoeg bent. Dan mag je jezelf onderdompelen in middelmatigheid. Want dat is wat je ziet vanuit die boom. De absolute vrijheid die middelmatigheid de mensheid verschaft. Dat ligt daar in de verte op je te wachten.’

Ik keek vanaf een tak naar mijn vader. Hij was lang genoeg om niet klein genoemd te worden en klein genoeg om niet lang genoemd te worden. Lichtblond haar tot zijn schouders en een donkerblonde snor. Zijn groene ogen keken naar me zoals alleen hij naar me kon kijken. Met de blik van een ramptoerist. Als ik weer eens uit de bocht was gevlogen, bedankte hij de bocht.

Mijn vader heeft nooit tegen me gezegd dat ik een ongelukje was. Hij wilde heel graag een hond, maar dat mocht niet van mijn moeder, dus toen maakte hij haar maar zwanger.

Mijn vader zei dat ik een nieuwe mountainbike zou krijgen als ik uit de boom zou springen.

‘Wat zie je nu?’ vroeg hij toen ik naast de boom lag.

‘Ik weet het niet. Alles is wazig.’

Hij keek naar me, tilde me op en zei dat wazig ook een kleur is.

De volgende ochtend schreven mijn vader en moeder met een dikke stift op het gips. Zij tekende bloemen en hartjes en schreef op mijn linkerbeen dat ik alles kon worden wat ik wilde. Maar dan ook echt alles. Ik wilde haar geloven. Maar ik wist toen al dat er nooit een straat naar mij vernoemd zou worden en dat ik nooit mijn eigen huis zou bouwen.

Mijn vader greep de zwarte stift uit mijn moeders hand en zei dat hij de waarheid op mijn rechterbeen ging schrijven.

Als ik mijn ogen sluit en aan mijn moeder denk, zie ik haar lezen. Op bed. De stapels boeken op haar nachtkastje waren haar steunpilaren. Ze verstopte zich tussen de bladzijden. Ik ging vaak naast haar liggen en dan las ze voor. Ze had ooit een mooie stem, dat had mijn oma mij verteld, maar toen ze mijn vader leerde kennen veranderde die langzaam. Tijdens het voorlezen klonk mijn moeder als een lege pot honing. Ze klonk als de bodem van iets waar vroeger zoetigheid in had gewoond.

Toen mijn moeder op een dag thuiskwam, zei ze dat ze alle boeken in de bibliotheek had gelezen. Ze waren op. Alleen de realiteit bleef nog over. Ze vroeg of ik verhalen voor haar wilde schrijven, zodat ze kon blijven lezen en niet hoefde te verstenen. Ze wilde zacht blijven. Kneedbaar. Op die dag begon ik te schrijven. Voor haar. Ik moest haar zo ver mogelijk van de realiteit weg houden. Haar favoriete verhalen waren de verhalen waarin mijn vader door buitenaardse wezens werd ontvoerd.

Dan schreef ik over de graancirkels in onze tuin. Hoe we samen in die cirkels gingen liggen en er witte boterhammen met boter en appelstroop aten. En dan keken mijn moeder en ik naar de hemel en hoopten we dat de aliens hem niet terug zouden brengen.

MAN IN NOOD

Op de ochtend dat ik naar Groningen vertrok, zat mijn vrouw aan de keukentafel. Ze had net gedoucht, een handdoek om haar hoofd gewikkeld. Ik zag in haar ogen dat ze boos op me was, en verdrietig, maar te boos om te huilen.

‘Ik wil alleen dat je terugkomt als je echt bent veranderd. Begrijp je dat? Beloof me dat je wegblijft als je nog bent wat je nu bent. Ik kan bijna niet meer naar je kijken. Ik weet verdomme niet eens meer hoe je lach klinkt. Wat is er toch met je aan de hand?’

Ik zocht naar een antwoord. Daar had ze recht op. En ik ook, maar het vervelende is dat ik niet precies wist waarom ik ongelukkig was.

‘Ik denk –’

‘Nee, stop met denken. Zeg wat je wilt.’

‘Ik wil te vroeg thuiskomen, de slaapkamerdeur opendoen en jou met een andere man zien neuken. En ik wil die man een stevige hand geven. Hem hartelijk bedanken. Dan stop ik daarna mijn favoriete capuchontrui en mijn boeken in een plastic tas en loop ik de deur uit. En dan wil ik blijven lopen. Naar het einde van de straat, naar het einde van de stad, naar het einde van de wereld en dan heel misschien weer terug, maar de kans is groot dat ik daar voor altijd blijf.’

‘Je bent krankzinnig. Weet je wat ik een jaar geleden tegen mijn moeder zei? Ik ga nooit bij hem weg, dus ik hoop dat hij ziek wordt.’

‘Je gebeden zijn verhoord. Ik ben ziek.’

‘Dat zeg je nu al een tijdje, maar wat heb je dan?’

‘Ik haat alles wat ik denk, maar ik kan niet stoppen met denken. Vroeger dacht ik dat een schedel er was om hersenen te beschermen, maar nu denk ik dat een schedel er juist is om ze gevangen te houden. Een isoleercel. Wat voor jou gewoon botten zijn, zijn voor mij tralies. Begrijp je dat?’

‘Het is oorlog in je arme hoofd,’ zegt mijn vrouw. Ik zie in haar blik dat ze eigenlijk geen medelijden heeft. Ze is uitgestapt. Mijn lijdensweg is geen carpoolstrook meer.

‘Een oorlog tussen mij en ik, ja. Vroeger waren we goede vrienden, maar als mij nu in de tram zou zitten en ik binnen ziet komen, stapt mij uit.’

‘Ben je nooit meer gelukkig?’

‘Nooit lang. Ik kan dat niet. Blijven hangen in geluk.’

‘Wanneer ben je het wel?’

‘Als we naar de afhaalchinees gaan en we met twee warme tasjes wegrijden. Als ik die tasjes tussen mijn benen voel branden, ben ik gelukkig. Ik ben het ook als onze zoon bellen aan het blazen is en dat een windvlaag zo’n bel meeneemt. Heel ver weg. Ik ben gelukkig als ik de bel niet hoeft te zien barsten. Ik ben gelukkig als ik dronken thuiskom en in bed probeer te stappen zonder jou wakker te maken en dat dat dan niet lukt. Dat je boos bent dat ik je wakker heb gemaakt maar ook blij dat ik veilig thuis ben gekomen. Ik ben gelukkig als ik na het haren wassen mijn ogen open en er geen moordenaar in de

badkamer staat. Ik ben gelukkig als ik aan het snoer van onze stofzuiger trek en de stofzuiger het snoer in één keer opslurpt zonder in de knoop te raken. Ik ben gelukkig als het zomer is en mijn zoon een ruwe tong heeft van alle waterijsjes die hij heeft gegeten. Ik ben gelukkig als ik langs een boerderij loop en vogels op de schouders van de vogelverschrikker zie zitten. Ik ben gelukkig als ik iets zie wat andere mensen niet kunnen zien. Als de wereld heel even alleen voor mij lijkt te draaien.’

Ik snap mijn vrouw heel goed. Ooit was ik een prima kerel. Het voelde alsof ik elke dag jarig was. Zo voelt het nu ook nog wel, maar iets in mijn hoofd blaast altijd met een de kaarsjes uit en wenst alleen maar dat het morgen weer de kaarsjes uit mag blazen.

‘Heeft dit ook met dat televisieprogramma te maken?’ vraagt ze.

Een tijdje terug vroeg iemand me of ik mee wilde doen aan dat ene programma waarin bekende Nederlanders op een onbewoond eiland moeten zien te overleven. Ik zei meteen ja en voor ik het wist zat ik in de bar van een duur hotel met een redacteur van dat programma. Zij bestelde bruisend water, ik ging voor de duurste cocktail op de kaart, iets met cognac en heel veel fruit. Ze was erg enthousiast en vroeg de hele tijd wat mijn aanpak op dat eiland zou zijn. Wat voor persoon ik daar zou zijn. Ik zei alles wat ze wilde horen. Dat ik goed was met een zakmes en dat ik in mijn jeugd een boomhut had gebouwd. Eentje met twee verdiepingen en een VERBODEN TOEGANG-bordje naast de zelfgemaakte touwladder.

Twee weken later, toen ik met mijn zoon in de speel-

tuin was, belde ze me op. Ze had gesproken met de hoge bazen van de zender. Die waren van mening dat ik niet bekend genoeg was en dat ze toch liever voor een televisiekok gingen die ik niet kende.

Ik was erg teleurgesteld. Voornamelijk in mezelf. De hoge bazen hadden ook gezegd dat de kijker zich niet met mij zou kunnen identificeren. Ik was niet goed verkoopbaar. Ik had zo gehoopt dat ik mee zou mogen doen en dat ik mezelf op dat onbewoonde eiland zou vinden, maar de hoge bazen waren van mening dat ik zelf al een onbewoond eiland was. Een karakterloos strandje met wat uitgedroogde palmbomen en overal stervende kwalen in het zand.

‘Nee, dat heeft hier niets mee te maken.’

‘Waarom lijkt je dan zo teleurgesteld?’

Soms stelt een vrouw een vraag omdat ze een antwoord wil hebben, vaker stelt ze een vraag omdat ze zelf geen zin heeft om te praten.

‘In de laatste jaren heb ik mijn zoon geboren zien worden en heb ik mijn moeder begraven. Ik heb het begin en het eind gezien, en nu weet ik niet meer zo goed waarom we zoveel waarde aan het middenstuk hechten. Wat heeft het voor zin? Het leven is een potlood met zo’n gummetje erop. Je schrijft en je schrijft en je schrijft. Je schrijft het potlood steeds kleiner en voor je het weet is alleen nog maar dat gummetje over. Dat is het leven. Op een gegeven moment kun je alleen nog gummen.’

‘Ik word zo moe van dit gelul. In het begin had ik nog medelijden met je, maar nu haat ik je. Ik haat je zoals jij jezelf haat. Wat wil je nou eigenlijk? Wil je dood?’

‘In de krant stond laatst dat er ergens in Nederland een wolf is gespot. Ik wil hem vangen. Ik wil zijn buik opensnijden, erin gaan liggen en dan de buik van binnen-uit weer dichtnaaien. Dat is wat ik wil.’

‘Je hoort in een gekkenhuis thuis.’

‘Als die oude man in Groningen mij niet kan helpen, beloof ik dat ik naar het gekkenhuis ga. Dat is het minste wat ik voor jullie kan doen. Dan ga ik aan de medicijnen. De sterkste die ze hebben. Dan zal ik mezelf normaal voor jullie slikken. Wacht, nee, je hoeft niet te huilen.’

‘Hoe kan ik nou niet huilen? Kijk naar jezelf. Je hebt alles wat je ooit wilde. Een vrouw, een kind, een mooi huis en je bent geworden wat je wilde worden. Een schrijver. Waarom schrijf je niet een nieuw boek?’

‘Dat heeft geen zin. Ik begin steeds, maar de uitgeverij begrijpt me niet. Ik stuurde laatst weer wat hoofdstukken op en weet je wat hun feedback was? “PAS OP SENTIMENT!” Dat kan toch niet? Sentiment is alles wat ik heb. Alles wat ik ben. Tegen Sean Connery zeg je toch ook niet: “Je doet het leuk hoor, maar het is allemaal net iets te Schots. Trek eens een normale broek aan”? En je zegt toch ook niet “PAS OP SNELHEID!” tegen Usain Bolt? Nee, ik ben klaar met schrijven. Maar zou je verdomme alsjeblieft willen stoppen met huilen?’

‘Waarom?’

‘Ik word opgewonden als je huilt. Ik weet niet of dat goed is, maar het lijkt me hoopvol. Dat ik hard word, omdat ik je nog kan troosten. Wil troosten.’

‘Waarom vraag je dan of ik wil stoppen met huilen?’

‘Omdat ik de taart kleiner zie worden.’

‘Welke taart?’

‘De bruidstaart, met zo’n plastic bruidspaartje erop. De bruid heeft bruin haar, een witte bruidsjurk aan en een sluier op haar hoofd. De bruidegom heeft donkerblond haar en draagt een zwarte smoking. De bruid houdt haar hand op de arm van de bruidegom. De bruidegom ziet er ongelukkig uit. Hij staat op een taart die steeds kleiner wordt. Dat ben ik. Ik doe mijn best om erop te blijven staan.’

‘Maar we zijn helemaal niet getrouwd.’

‘Ik vraag me vaak af of dat kleine bruidspaar een metafoor voor het huwelijk is. Twee mensen, bewegingloos, hun voeten vastgemetseld in marsepein. Samen wachtend tot alle zoetheit op is.’

‘Zou je ooit met me willen trouwen?’ vraagt ze.

‘Als ik sterk genoeg ben. Want als ik niet sterk genoeg ben, verstop ik me de hele bruiloft onder jouw jurk. In een tent van dromerig tule. Dat je op de mooiste dag van je leven een schuilkamer voor je man moet zijn.’

Ik zag haar voor het eerst toen ik in de supermarkt naar twee zoenende tieners aan het kijken was. Ze stonden bij de eieren. Ik had eieren nodig, maar ik wilde ze niet onderbreken. Ze zagen er verliefd uit. Verliefde mensen dragen vaak geen jas.

Volgens mij was het de eerste keer dat ze samen boodschappen deden. In het blauwe mandje dat tussen hen in op de grond stond, zaten alleen maar lekkere dingen.

Toen liep ze langs. Ik volgde haar naar de kassa en schreef mijn telefoonnummer op haar bonnetje. ‘Stop dit in je portemonnee. Bewaar het. En over dertig jaar zullen we op dit bonnetje stuiten. En dan zullen we

terugdenken aan vandaag. 18 februari. De dag dat onze vlammen het hoogst reikten.’ Het was misschien niet mijn mooiste openingszin ooit, maar wel mijn eerlijkste. Mensen komen elkaar tegen, worden verliefd en voor ze het weten kloppen de harten bergafwaarts.

Drie dagen later deden we voor het eerst samen boodschappen. Gezamenlijk vulden we ons mandje. Ons mandje. Alleen al daarom wilde ik voor altijd bij haar blijven. Ik wilde nooit meer terug naar een eigen mandje. Echter ging het niet worden. Mijn cornflakes naast haar pistachenootjes. Haar zoute drop naast mijn kiwi’s.

Diezelfde nacht vroeg ik of ik haar mocht aanraken.

Ik mocht haar aanraken, maar ik wist niet waar ik moest beginnen.

‘Je bent veel te veel voor me. Ik heb maar twee handen.’

De volgende ochtend staarde ik net zo lang in mijn schaalteje cornflakes totdat ik haar gezicht zag.

HALLO, IS DAAR NIEMAND?

Het begon allemaal met een handgeschreven brief waarin een tweeëntachtigjarige man vroeg waarom ik niet gelukkig was. Hij zei dat hij zo af en toe een verhaal van me las en dat hij schrok van mijn complete gebrek aan lichtvoetigheid. Dat hij zich zorgen om me maakt. Dat hij de inkt van mijn overlijdensbericht bijkans kan ruiken. Ik schreef terug dat ik geen antwoord op zijn vraag kan geven, omdat antwoorden vaak de hofleveranciers van onrust zijn. Antwoorden vragen om verandering. Ze eisen het.

In de favoriete tekenfilm van mijn zoon zit een jager constant achter een konijn aan. Hij probeert het beest uit zijn hol te lokken met een wortel. Het konijn wordt gelukkig van de wortel, de jager wordt gelukkig van het konijn, maar waar wordt die wortel gelukkig van? Ik ben die wortel, schreef ik hem. Als ik niet verander raak ik alles kwijt, maar dat is vaak de enige verandering die mij goed in de oren klinkt.

De man, hij woont in een dorpje in de provincie Groningen, schreef in zijn vierde brief dat hij mij wil helpen. Ik legde al zijn brieven naast elkaar op mijn bureau en zag dat zijn handschrift met elke brief mooier werd. Hij doet zijn best. Hij meent het. Hij wil me echt helpen. Zijn woorden duiken steeds mooier het zwembad in.

***

De trein naar Groningen vertrekt pas over twaalf minuten en toch kijk ik of hij er al aankomt. Ik sta op het uiterste randje van het perron en kijk zo ver de verte in dat ik mijn eigen rug kan zien. Aan de overzijde nemen twee mannen afscheid van elkaar. Ze omhelzen elkaar zo stevig dat hun zielen blauw aanlopen. Ik ben jaloers op ze. Mijn vrouw is aan het werk en mijn zoon is naar de peuterspeelzaal; er is helemaal niemand om afscheid van mij te nemen. Ik pak mijn telefoon uit mijn zak en zoek in Google op of je mensen in kunt huren om afscheid van je te komen nemen, maar die bestaan niet. Ik begrijp niet waarom. Ze zouden op elk vliegveld en treinstation verkrijgbaar moeten zijn. Iedereen heeft recht op een afscheid.

De mannen zijn nu met elkaar aan het zoenen. Ze zijn in kannibalisme aan het pootjebaden. Straks stapt de ene in een gele trein en de andere stapt op de roltrap naar beneden. Met smeulende lippen zullen ze proberen om dit afscheid zo lang mogelijk te onthouden.

De trein naar Groningen rijdt Centraal Station binnen. Ik stap in en ga aan de kant van de zoenende mannen zitten. Ik kijk naar het bord dat boven hun hoofd hangt en zie dat ze nog maar twee minuten hebben. Ze lijken het zelf ook te weten. Hun monden maken haast. Ik adem tegen de ruit en teken een hartje op het glas.

***

In de trein kijk ik naar buiten en denk aan mijn vrouw en kind. Dichter bij perfectie zal ik nooit meer komen en toch droom ik nagenoeg elke minuut van elke dag over een perfectie die nog perfecter is. Ik droom over het negentienjarige buurmeisje en over al haar vriendinnen. Meisjes met paardenstaarten. Meisjes die nog niet weten wat teleurstelling is.

Vroeger had ik vaak jongere vriendinnen. Meisjes. Al weet ik nooit precies waar het meisje-zijn eindigt en het vrouw-zijn begint.

Eentje woonde boven een lampenwinkel. Ik sliep graag bij haar. In de nacht hoorde ik haar soms slaapwandelen. Blote voeten in de gang. Ik vond het mooi om te zien. Zelfs in haar slaap was er geen ruimte voor twijfel. Ze wist precies waar ze heen moest. Slaapwandeland kroop ze dan weer bij me in bed en legde haar hoofd op mijn maanwitte borstkas. Zij sliep verder, maar ik bleef wakker. Mijn droom was op die momenten zo dichtbij dat ik niet kon slapen.

***

De taxichauffeur rijdt vanaf Station Groningen over weggetjes die zo kronkelig zijn dat ik mijn ogen dicht moet doen om niet misselijk te worden. Mijn raampje staat open. Ik ruik gras en vuur.

‘Het is mooi hier,’ zeg ik tegen de taxichauffeur.

‘Er gaat niets boven Groningen. Wat komt u hier eigenlijk doen?’ vraagt de man. Hij draagt een te kort spijkerjasje. Aan zijn tanden kan ik zien dat hij ooit heeft gerookt en in zijn ogen kan ik zien dat hij is gestopt. Moest stoppen.

‘Ik ga op bezoek bij een oude man. Hij denkt dat hij me beter kan maken.’

‘Ben je ziek dan?’

‘Zie ik er ziek uit?’

‘Al stukken minder dan toen je instapte. Dat doet Groeningen met een mens. Is die man een dokter?’

‘Ik ken hem niet.’

‘Hoe weet je dan of hij je beter kan maken?’

‘Dat weet ik niet, maar ik ben al blij dat hij het wil proberen.’

‘En wat als het niet lukt? Wat als je ziek blijft?’

‘Dan hoef je me over een paar dagen niet terug naar het station te brengen. Dan blijf ik hier.’

***

Rein Klinkhamer staat voor zijn huis. Hij kijkt naar mijn koffer en vraagt of ik hulp nodig heb. Nog voordat ik nee kan zeggen, pakt hij de koffer en tilt hem de trap op.

‘Je kunt alleen maar zo oud worden als ik als je koffers blijft tillen,’ zegt hij. Zijn stem klinkt helder, als water waar je in wilt snorkelen. Pas nu ik tegenover hem sta, zie ik hoe oud Rein echt is. Zijn haar is wit en zijn baard is wit, zijn gezicht drijft tussen de Noord- en de Zuidpool in.

‘Hoe was de reis?’ vraagt hij, terwijl hij me voorgaat naar een kamer op de eerste verdieping.

‘Onrustig.’

‘Hoezo?’

‘Ik weet niet of ik dit wil.’

‘Je wilt niet dat ik je gelukkig maak?’

‘Ik weet niet of ik het kan worden.’

Rein loopt de kamer in. ‘Weet je wat het is met geluk? Het geluk achtervolgt ons en daarom proberen wij het te ontvluchten.’

‘Is dat alles? Ben ik naar Groningen gekomen zodat jij interessant kan gaan lopen doen met zinnen van Kopland?’

‘Ik heb van het leven vrijwel niets verwacht, het geluk is nu eenmaal niet te achterhalen. Wat geeft het? In de koude voorjaarsnacht zingen de onsterfelijke nachtegaalen.’

‘Is dit een cursus dode dichters of ga je me helpen?’

‘Ik ga je helpen.’ Hij legt de koffer op een bed en ritst hem open. Dan schiet hij in de lach. ‘Maar dit soort dingen wil ik niet in mijn huis hebben.’

Hij duwt de balkondeuren open en wijst naar buiten.

‘Wat, weggooien? Maar dit is een elektrische tandenborstel van honderddertig euro.’

‘Wanneer ben je met elektrisch poetsen begonnen?’

‘Tien jaar geleden, denk ik.’

‘En heb je in die tien jaar meer of minder gaatjes gekregen?’

Ik zwijg.

‘Wij gaan straks naar de supermarkt om een normale tandenborstel te kopen. Dit ding ga je nu naar beneden gooien.’

Ik loop het balkon op. Er staat een pauw in de tuin.

‘Pauwen zijn bijzonder intelligente dieren. Geen zorgen, die ga je echt niet raken,’ zegt Rein.

‘Wat heeft het ontwijken van dingen met intelligentie

te maken? En trouwens, hij staat met zijn rug naar ons toe.'

'Gooi maar, dan zul je zien hoe intelligent pauwen zijn. Draai je maar om, zodat je met de rug naar de tuin toe staat. En gooi. Heb vertrouwen in de zwaartekracht. Je gaat die pauw niet raken. Je overschat jezelf schromelijk. Geloof in het katachtige van de pauw. Gooi, en loop het huis weer binnen. Je bent hiernaartoe gekomen om dingen los te laten. Alleen als je alles loslaat, is het geluk vastpakbaar.'

Ik wil wel, maar ik twijfel. Wat ik het meest aan mezelf haat is die twijfel. En de ontevredenheid over mijn eigen ontevredenheid. De allesverwoestende tegenstrijdigheid die zich meester van mij heeft gemaakt. Ik kan niet tegen liefde, ik kan niet tegen haat. Ik kan niet tegen drukte, ik kan niet tegen stilte. Ik kan niet tegen alles, ik kan niet tegen niets. Ik kan niet tegen de dood, ik kan niet tegen het leven. Ik houd alleen maar van schoonheid, omdat het me naar lelijkheid doet verlangen en ik houd alleen maar van lelijkheid, omdat het me naar schoonheid doet verlangen.

Na lang twijfelen gooi ik de elektrische tandenborstel over mijn schouder van het balkon. Het lucht op.

Rein laat me alleen en zegt dat ik zelf maar even rond moet kijken in het huis. En dat hij me voor het avondeten verwacht, om zes uur in de keuken.

***

Het huis telt twaalf kamers, overal liggen tapijten. De slaapkamer van Rein heeft geen ramen. Het is de donker-

ste kamer van het huis. Aan de muur hangen foto's van oude mensen, het bed is keurig opgemaakt.

De vleugelkamer is meteen mijn favoriete kamer. Ik maak er mijn slaapkamer van. Naast de vleugel, een Ibach, een houten ding vol schaafwonden, staat een bureau. Op het bureau zet ik een foto van mijn vrouw en mij neer. Een zwart-witfoto. Mijn ogen zijn leeg, die van haar lopen over. Op het bureau ligt ook een aantekeningenboekje, een leeg schriftje. Dat heeft Rein hier vast neergelegd.

Alles wat op het balkon staat is met mos begroeid. Rein is te oud om dit grote huis te kunnen onderhouden. In de verte ligt een populierenbos. Ik zie een sloot en een fietspad. En overal ligt pauwenpoep.

Op kaplaarzen die ooit van iemand anders zijn geweest loop ik door de tuin, die net zo groot is als de buurt waar ik woon. Aan het einde van de tuin staat een verroest wit bankje, verderop staan een kas en een tuinhuisje. Ik heb een emmer bij me, die ik vul met op de grond gevallen kastanjes. Ik weet niet wat ik ermee moet. Kastanjes zijn perfect om op te rapen, maar als je ze eenmaal hebt opgeraapt, kun je ze niet nog een keer oprapen.

Ik probeer ze over de autoweg te gooien die voor het huis ligt. Over de autoweg, over het fietspad, over de sloot en in de aardappelvelden. Als ze op zijn, ga ik in het gras naast de weg zitten. Elke automobilist die langsrijdt knikt beleefd naar me en elke fietser zegt 'moi'. Maar niemand vraagt waarom ik in het gras zit.

Soms rijdt er een bus langs. Bus 65. Naar het einde van de wereld.